

4. Верещагин Е.М. Психологическая и методическая характеристика двуязычия (билингвизма) / Е.М. Верещагин. – М. : Изд-во Московского ун-та, 1969. – 224 с.
5. Воловина О.С. Українська мова в Україні: матірня мова за національністю і мовою навчання / О.С. Воловина // Про український правопис і проблеми мови : зб. допов. мовної секції XVI річної конф. / відп. ред. Л.М. Онишкевич. – Нью-Йорк ; Львів, 1997. – С. 210–212.
6. Дешериев Ю.Д. Развитие языков народов СССР в советскую эпоху / Ю.Д. Дешериев, И.Ф. Протченко. – М. : Просвещение, 1968. – 312 с.
7. Масенко Л.Т. Мова і політика / Л.Т. Масенко. – К. : Соняшник, 1999. – 100 с.
8. Население СССР: по данным всесоюзной переписи населения 1989 г. / Госкомстат СССР. – М. : Финансы и статистика, 1990. – 45 с.
9. Рябчук М.Ю. У пошуках «українського Маркеса»: до підсумків літературного року / М.Ю. Рябчук // Критика. – 1998. – № 1(3). – С. 7.
10. Хмелько В.В. Два береги – два способи життя: лінгво-етнічні структури та соціальні орієнтації правобережної і лівобережної України / В.В. Хмелько // DEMOS. – 1995. – № 1(10). – С. 18.
11. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми : [підручник] / О.О. Селіванова. – Полтава : Довкілля-К, 2008. – 712 с.
12. Щерба Л.В. Избранные работы по языкознанию и фонетике : в 2 т. / Л.В. Щерба. – Л. : Изд-во Ленинградского ун-та, 1958. – Т. 1. – 1958. – 180 с.

УДК 821.161.2

Масловська Т. О.

СТИЛІСТИЧНІ ФІГУРИ В ПОЕЗІЯХ ВАСИЛЯ СИМОНЕНКА

Статтю присвячено опису стилістичних фігур у мовотворчості відомого українського поета В. Симоненка. Завдяки цим мовним засобам досягаються емоційність, колорит, емоційно-імперативне забарвлення оповіді. Стилiстичні фігури у віршах поета виконують експресивну, увиразнювальну, текстотворчу, образну, композиційну функції, відіграють ключову роль у формуванні лексико-семантичного та синтаксичного рівнів віршових текстів.

Ключові слова: *повтори, анаколуп, епіфора, обрамлення, приспів, тавтологія, ампліфікація, антитеза, антонім, оксиморон.*

Масловская Т. А. Стилiстические фигуры в поэзиях Василия Симоненко. – Статья.

Статья посвящена описанию стилiстических фигур в творчестве известного украинского поэта В. Симоненко. Благодаря этим языковым средствам достигаются эмоциональность, колорит, эмоционально-императивные окраски повествования. Стилiстические фигуры в стихах поэта выполняют экспрессивную, выразительную, текстообразующую, образную, композиционную функции. Играют ключевую роль в формировании лексико-семантического и синтаксического уровней стихотворных текстов.

Ключевые слова: *повторы, анаколуп, эпифора, обрамление, припев, тавтология, амплификация, антитеза, антоним, оксиморон.*

Maslovska T. O. Stylistic figures in poetries by Vasyl Symonenko. – Article.

The article describes the stylistic figures in the works of famous Ukrainian poet V. Symonenko. Because of these linguistic means achieved emotion, color, emotional and compelling narrative painting. Stylistic figures in the poems of the poet perform expressive, expressive, text-forming, composition function. They play a key role in the formation of the lexical-semantic and syntactic levels of poetic texts.

Key words: *repeats, anacoluthon, epiphora, framing, chorus, tautology, amplification, antithesis, antonym, oxymoron.*

Постановка проблеми. У зв'язку зі зміною філологічної парадигми знань на початку ХХІ століття одним з актуальних завдань, які стоять перед дослідниками, є вивчення ідіолекту митця слова за допомогою мовних засобів, що допоможуть збагнути авторський світогляд. До таких, зокрема, прийнято відносити тропи та стилістичні фігури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. На сьогодні в лінгвостилістиці вже склалася традиція дослідження естетичної функції мови, категоріальних понять стилістики, вивчення ідіолекту письменника (І.К. Білодід, В.С. Ващенко, І.Є. Грицютенко, Н.С. Дужик, С.Я. Єрмоленко, З.Т. Франко, В.М. Русанівський, Н.М. Сологуб). Дослідники зосереджують увагу на характерних ознаках

стилю, жанру, поглиблюють розуміння естетичної функції стилістичних фігур та лексичних джерел збагачення художньої мови (С.П. Бибик, А.І. Бондаренко, Л.В. Голоюх, Н.Г. Сидяченко та ін.). Однак спеціального цілісного дослідження про мову і стиль Василя Симоненка немає. Мовотворчість поета є цікавим феноменом художньої літератури, що заслуговує на всебічне вивчення.

Мета нашої наукової розвідки – описати стилістичні фігури на матеріалі поезії В.Симоненка, розкрити їх функціональне навантаження у творчості поета, здійснивши образно-семантичний аналіз.

Виклад основного матеріалу дослідження. Загальновідомо, що синтаксичні звороти, які на-

гадують за своєю формою стилістичні фігури, досить часто вживаються в повсякденному, побутовому мовленні. Стилiстичні фігури художнього мовлення завжди є наслідком свідомого вибору, спеціального розрахунку письменника з метою вплинути на свого читача і можуть виконувати різноманітні художні функції, зокрема функцію індивідуалізації та типізації мовлення, виділення окремих слів і частин фрази, особливо важливих у смисловому відношенні, композиційну, функцію емоційного увиразнення.

Під стилістичною фігурою прийнято розуміти «синтаксичний зворот, що порушує мовні норми, вживається для надання мовленню емоційності, емоційно-імперативного забарвлення» [1, с. 432].

У науковій літературі виділяють три типи стилістичних фігур, які, у свою чергу, мають два варіанти. Перший тип стосується тривалості висловлення, у ньому виокремлюють еліпс і додавання (повтори, анаколуп, епіфора, обрамлення, приспів, тавтологія, ампліфікація, антитеза, антонім, оксиморон). Другий тип вказує на зв'язність висловлення і представлений стилістичною фігурою роз'єднання (парцеляція, інверсія, атракція) та об'єднання градацією. Третій тип виражає значущість висловлення: вирівнювання (синтаксична однолінійність) і наголошення, що має рівноцінні (інверсія, градація) та нерівноцінні (вигук, риторичне питання) частини. Стилiстичні фігури поширені в художній літературі, поезії, драматургії та покликані індивідуалізувати мовлення автора, збагатити його емоційними нюансами, увиразнити зображення [3; 4].

На думку І. Качуровського, існує три групи фігур:

1) плеонастичні фігури (накопичення): анафора, редуплікація, кондублікація, епімона, епанод, анадиплосис (спаналепсис), енкатенація, еланадиплосис (епанастрофа), епіфора, антистрофа, симплока, комплексія (сплетіння), рефрен, спізевксис, спіраль (кільцевий анадиплосис), ланцюгові повтори у строфіці, метатезис, подвійна симплока (поєднання анадиплосиса з епанадиплосисом), симілікаденція, гомоярктон, гомоіотелевтон, ампліфікація, синонімічна варіація, полісиндетон;

2) фігури конструкції: апосіопеза, парентеза, інверсія, атанакласис, паронوماзія, парехеза, анномінація;

3) фігури мислення: апосіопеза, антиметабола, еліпс(ис), плеоназм, перифраз, зевгма, катафора (зачин типу «ой», «гей»), фігура називного речення, апофазія (заперечення попереднього твердження), епіфонема, комунікація (порада з читачем, звертання до нього), гістерологія (забігання вперед у викладі подій); ремінісценсія, аплікація, омісія, або пертеріція (псевдозамовчування), ретардація, алогізм, пресумпція, або прокаталепсис

(упередження сподіваних закидів чи заперечень), етопеза (удавано чужа пряма мова), епексегеза, або експлікація (прикінцеве тлумачення, авторський висновок), апострофа, або риторичне звернення, еротема, або інтеррогація, (риторичний запит), апокриза, повторена апокриза (переростає в діалогізм), сентенція, афоризм (виокремлена з контексту сентенція), парадокс, одивлення, пермісія, метабазис, або транспозиція, а ще інакше – еналага, чи імутація, причому кількох видів: а) антимерія (зміна частин мови); б) гетеросис; імпрекація, конмінація (погроза, пересторога); етимологізація (включно з паронوماзією) [2].

О.А. Галич, В.М. Назарець і Є.М. Васильєв поділяють фігури на три типи:

– фігури, пов'язані з відхиленням від певних логіко-граматичних норм оформлення фрази: інверсія, анаколуп, еліпсис, асиндетон (безсполучниковість);

– фігури, спричинені відхиленням від певних логічно-смислових норм оформлення фрази. У межах цього типу можна виокремити три групи фігур: 1. Фігури повтору звукові: алітерація, асонанс, повтор звуків наприкінці віршованих рядків (рима); словесні: повтор слів, словосполучень, полісиндетон, плеоназм, тавтологія; фразові: синтаксичний паралелізм, анафора, епіфора, анепіфора (кільце), епанафора (стик). 2. Фігури зіставлення: ампліфікація, градація, паронوماзія. 3. Фігури протиставлення: антитеза, оксиморон;

– фігури, пов'язані з відхиленням від комунікативно-логічних норм оформлення фрази (риторичні): звертання, запитання, заперечення, оклики [1].

Однією з частотних найпростіших стилістичних фігур, за нашою картотекою, виявився повтор. Це мовний зворот, у якому окремі слова, словосполучення повторюються в одному висловленні задля посилення думки, деталі, інтенсивності переживань, зображально-виражальних можливостей твору. За спостереженням А. Коваль, існують пояснювальний, синонімічний, частковий, парний повтори. Залежно від мети застосування повтор може виконувати композиційну, номінативну, експресивну функцію, бути повним або частковим, реалізуватися в ампліфікації, плеоназмі, тавтології. Термін має те саме значення, що й діафора, традукція [5]. Повтор є необхідним для виокремлення найважливішого в структурі художнього тексту, наприклад: «*Можеш вибирати друзів і дружину, / Вибрати не можна тільки Батьківщину*» [6, с. 10].

За допомогою повторів В. Симоненко підсилює акцент на проблемі: висловлює пересторогу, звертається до ровесника, закликає до творіння нового, прагне змінити ситуацію. Поет вдається до такого стилістичного прийому, оснований на повторі як діафона. Сутність цієї стилістичної фі-

гури полягає у повторенні того самого слова задля посилення логічного наголосу або гармонізації художнього мовлення, як-от: *«Ти знаєси, що ти – людина? / Ти знаєси про це чи ні? / Усмішка твоя – єдина, / Мука твоя – єдина, / Очі твої – одні»* [6, с. 14]. В. Симоненко застосовує також і переміщення – різновид опосередкованого умовиводу, у якому засновки та висновок сприймаються за судження однакового узагальнення, наприклад у поезії *«Ти знаєш, що ти – людина?»*.

Поета переполюють емоційність, порив почуттів, прагнення творити. Його мовотворчість багата плеоназмами. Ідеться про стилістичну фігуру, яка полягає у повторюванні однорідних слів задля досягнення емоційного ефекту, зокрема у поезії *«Є тисячі доріг, мільйон вузьких стежинок»: «Є тисячі доріг, мільйон вузьких стежинок. / Є тисячі ланів, але один лиш мій»* [6, с. 15]. Поет наголошує, що людині випадає така чудова нагода творити і жити, і це варто встигнути. Тож, звертаючись до адресата, В. Симоненко використовує анаканосис – фігуру, яка спонукає розв'язати певну проблему: *«Древній, обікрадений народ!»* [6, с. 29], *«Де зараз ви, кати мого народу?»* [6, с. 46]. Помітно, що цей стилістичний прийом часто вживаний у віршах-інвективах, посвятах, посланнях.

Прийом обрамлення поет використовує для пов'язування експозиції, зав'язки та розв'язки твору або різнорідних сюжетів новелістичного, казкового, байкового наративу спільною розповіддю-рамкою. Часом його новели сюжетно переплітаються з поезіями. У прозі нерідко спостерігаються колізії, ситуації, характери, добре знайомі читачеві з ліричних творів. За таким принципом можна співвіднести вірш *«Дід умер»* і оповідання *«Дума про діда»*, а в новелі *«Лісник»* є прямі паралелі в характеристиці голодних повоєнних років з поемою *«Симфонія прощання»* і раннім, 1956 року, віршом *«47 рік»*, надрукованим тільки у збірці *«З матір'ю на самоті»*, та інші.

Психологічна проза (а саме такою є більшість його новел) відкривала для поета-лірика нові перспективи, нові можливості показати ті, може найсуттєвіші для митця, моменти, що в поетичному вираженні лишаються ніби за межами вірша – як кажуть, «за кадром»: психологічну мотивацію чи логіку і послідовність розвитку, визрівання, почуття, думки, вчинку, характеру (або навпаки – їх алогічність і непослідовність, як у випадку з Ониською в новелі *«Кукурікали півні на рушниках»*). Проза ніби приваблювала його здатністю одночасно зосередитись на різних гранях, нюансах психологічних ситуацій, психологічного стану персонажа, завдяки чому він у своїх новелах «розбудовує», поширює ліричне переживання, втягуючи в його силове поле необхідні життєві реалії. Може, тому він вдається, крім ліричного самовираження, до глибшої, сюжетно-психоло-

гічної розробки тем і ситуацій, особливо близьких і через те болісних для нього. У прозі В. Симоненка є відповідні деталі, відомі з його віршів. Образ мудрого сивого діда в оповіданні *«Дума про діда»* переплітається з тим же образом у вірші *«Дід умер»*.

Звернімо увагу і на використання поетом рефрену. Це композиційний прийом, частина пісні, яка повторюється наприкінці куплета або після нього, має незмінний текст, що за ритмом відрізняється від основного, сприяє чіткому строфічному членуванню твору, посилює його словесно-мелодійну виразність і мнемонічні можливості.

Еліптичні речення у мовотворчості В. Симоненка теж відіграють певну роль: надають мовленню експресії, динамічності, інтонаційного схвильованого мовлення. Порівняймо: *«Минуле – сон, але сліпа змія / Не отруїла доблесті і слави»* [6, с. 17]; *«Знаю – зливи, та буйні грози, / І роса в шумовинні віт – / То сирітські, вдовині сльози, / То замучених предків піт»* [6, с. 19].

Поету вдається і асиндетон (безсполучниковість) – стилістична фігура, побудована на безсполучниковому поєднанні однорідних членів речення, предикативних частин, складників тексту. Це увиразнює висловлення, надаючи йому конденсованості, стрімкості, як-от у контекстах типу *«Найогидніші очі порожні, / Найгрізніше мовчить гроза, / Найнікчемніші друзі вельможні, / Найпідліша брехлива сльоза»* [6, с. 62]. Поет не може змиритися з байдужістю, відверто протистоїть фальші, лицемірству.

Окремо можна говорити про особливості Симоненкової персоніфікації (зіставлення, порівняння) – фігури мови, побудованої на структурно підкресленому зіставленні двох явищ шляхом паралельного їх зображення. В основі паралелізму лежить зіставлення ситуацій зі світу природи та людського життя. Наприклад, подібне фіксуємо в контексті *«Я чую у ночі осінній, / Я марю крізь синій сніг: / Вростає туге коріння / У землю глевку із ніг. / Стають мої руки віттям, / Верхів'ям чоло стає, / Розкрилося ніжним суцвіттям / Збенжене серце моє. / Вростаю у небо високе, / Де зорі – жовті джмелі, / І чую: пульсують соки / У тіло моє з землі. / Зі мною говорять могили / Устами колишніх людей, / І їх нерозтрачені сили / Пливають до моїх грудей. / Вслухайтеся, земле і небо, / У роки страждань моїх»* [6, с. 15]. Завдяки використанню такої стилістичної фігури читач може відчутти спорідненість поета із землею, відверте, щире прагнення бути корисним, досягнути причетності до долі України. Про це свідчать і нижчеподані приклади: *«То встала Русь в кольчuzі і шоломі, / Щоб їй стихія покорилась дика»* [6, с. 17]; *«Чую, земле, твоє дихання, / Розумію твій тихий сум, / Як на тебе холодні світання / Ронять пригорщами росу. / Знаю – зливи, та буйні грози, / І*

роса в шумовинні віт – / То сирітські, вдовині сльози, / То замучених предків піт» [6, с. 19].

Поетичні анафори В. Симоненка виконують композиційну функцію, як-от: *«Довго серце тужить за тобою, / Довго сон мені не йде до віч. / Довго білі тасмичі крила...»* [6, с. 127]. Ці стилістичні фігури базуються на повторенні тих самих елементів мови (звуків, слів, синтаксичних конструкцій) на початку суміжних мовних одиниць: *«Праця людини – окраса і слава, / Праця людини – безсмертя їй!»* [6, с. 16]; *«Ради тебе перли в душі сію / Ради тебе мислю і творю»* [6, с. 20]; *«Світ який – мереживо казкове! / Світ який – ні краю ні кінця!»* [6, с. 14].

На противагу анафорі епіфора (перенесення повторення) утворюється повторенням звукосполучень у кінці віршованих рядків, строф, речень, абзаців, розділів твору для підкреслення виразності, мелодійності мови. Різновидом звукової епіфори є рима. Завдяки епіфорі виникає виразний художньо-стильовий ефект, підсилюється значення повторюваного мовного елемента, як-от: *«Усмішка твоя – єдина, / Мука твоя – єдина, / Очі твої – одні. / І жити спішити треба, / Кохати спішити треба»* [6, с. 14]. Така стилістична фігура може мати різноманітні функції: підкреслення ключового поняття-образу у творі, своєрідне ритмічне завершення рядка чи строфи, стилістична кінцівка, яка увиразнює творчу ідею автора. Синтаксична конструкція, у якій анафора поєднується з епіфорою, називається симплокою. Вона часто використовується у фольклорі. Її зафіксовано й у поетичному мовленні В. Симоненка: *«Завтра на тій землі / Інші ходитимуть люди, / Інші кохатимуть люди / Добрі, ласкаві і злі»*. Інколи поет зв'язує повтором (анепіфорою) окремих слів, словосполучень початок і кінець суміжних мовних одиниць (абзац, строфа), речення чи віршовий рядок. На думку дослідників, це дає змогу огорнути, утворити логічну цілісність. Подекуди В. Симоненко використовує епанафору – фігуру, що пов'язує повтором окремого слова, словосполучення, кінець одного вірша і початок наступного, які створюють об'єднуючий віршовий елемент, наприклад: *«І Візантія снула крізь туман – / Підводив голову народжений титан. / Підводив голову народжений титан. / І йшли назустріч вічності і смерті. / І ворог знав, підступний і лукавий, / Що витязь тут не здобичі шукав... / І війни йшли не тільки ради слави. / І війни йшли не тільки ради слави. / Бо інший не корилися меті»* [6, с. 17] чи у вірші «Не вір мені», де перший і останні чотири рядки повторюються: *«Не вір мені, бо я брехать не вмю, / Не жди мене, бо я і так прийду. / Я принесу тобі свою надію, / А подарую смуток і біду»* [6, с. 127].

Поет уміло оперує словом, застосовує ампліфікацію, в основі якої лежить нагромадження синонімічних або однотипних мовних одиниць, що

сприяють повнішій характеристиці зображуваного. Іноді в ній вбачають ознаки градації. Засобами ампліфікації є порівняння, нагромадження, перифраз, антитеза. Ампліфікацію використовують і для прояснення образів, зумовлених видіннями або сновидіннями, асоціацією з міфом, містикою, символікою: *«Задивлюся у твої зіниці / Голубі й тривожні, ніби рань. / Крешуть з них червоні блискавиці / Революцій, бунтів і повстань»* [6, с. 60]. Образ України як матері-жінки – це символ любові до найдорожчої, рідної людини – матері. Поет звертається до України як до живої людини («в очах прочитує історію країни»).

Помічено, що В. Симоненко навмисне підкреслює градацію, котра ґрунтується на розташуванні слів, висловів з поступовим наростанням або спаданням семантичних, емоційно-експресивних якостей (цей прийом поширений у віршах-роздумах, посвятах та посланнях «Україні», «Стільки в тебе очей», «Пророцтво 17-го року», «В букварях ти наряджена і заспідничена» та ін.).

Мовотворчості поета властивий стилістичний прийом паронимазії, що полягає в навмисному використанні паронімів чи співзвучних слів з метою увиразнення тексту. Фігура характерна для фольклорних текстів, скоромовок, а в поезіях В. Симоненка використовується з метою увиразнення змісту, наприклад у вірші «Жорна»: *«При тьмяному мигтінні каганця / Жіночі ніжні материнські руки / Тягли за ручку камінь без кінця»* [6, с. 23].

Як свідчить наша картотека, окрему групу у віршовому мовленні поета становлять антитези, що базуються на зіставленні опозиційних понять, антонімів, на логічному запереченні висловленої думки чи контрастуванні смислових значень, іноді з сатиричним значенням, як-от: *«Вріже дуба, а ходить і їсть»*. Антитеза як спосіб архітектоніки вживається в назві твору «Люди часто живуть після смерті», «Веселий похорон» та ін. [6, с. 74].

Афористичність поезій Симоненка виражається у вигляді констатування факту або у формі повчання: *«Не вір мені, бо я брехать не вмю, / Не жди мене, бо я і так прийду»* [6, с. 127]. Поет не вмів і не любив обманювати. Він завжди був щирим і відвертим. Крім того, віршам поета властиве протиставлення, зумовлене перестановкою слів. Це стилістична фігура, побудована на кореляції протилежних явищ, понять, думок, почуттів, образів, в її основі лежить антонімічна пара. Протиставлення можуть бути в межах одного речення, простого чи складного. На антитезі іноді базується ідея твору, іноді й назва збірки, як-от «Тиша і грім». Поетичні твори насичені антонімічними фігурами. У віршових структурах перед читачем постають і явища природи, і психологічні, інтелектуальні й емоційні властивості людей, розмір, колір, кількість, напрямок, дія пізнаються через зіставлення, яке є засобом вираження почуттів ав-

тора, оцінки автором подій, явищ: «*І обнявся сміх з журбою, / Ненависть – з любов'ю*» [6, с. 107].

З антонімією пов'язується такий стилістичний засіб, як оксюморон, наприклад: «*Не жартуй наді мною, будь ласка, / І, говорячи, не мовчи. / Нащо правді словесна маска? / Ти мовчанням мені кричи*» [6, с. 35].

Як бачимо, лексичне розмаїття є визначальною рисою симоненківського стилю, про що свідчать і нижчеподані приклади: «*А живуть століття після смерті / Ті, що роблять те, чого не можна*» [6, с. 13]; «*Зі мною говорять могили / Устами колишніх людей, / І їх нерозтрачені сили / Пливають до моїх грудей. / О землі жорстока й мила, / Ковтнула ти їхні дні*» [6, с. 15]; «*Живу не лише за себе, / Я мушу жити й за них*» [6, с. 15]; «*Що у народній купались крові, / В землю лягли і безслідно зотліли – / Ми ж і понині живі!*» [6, с. 16]; «*Що мертвий воїн сорому не знає*» [6, с. 17]; «*Коли була Європа в забутті, / Та істина у вознищах палала, / Антична мудрість гордо оживала / В твоїм, о Русь, допитливім житті*» [6, с. 18]; «*І жахливо веселий віри*» [6, с. 25].

Окремо слід виділити риторичні фігури у мовотворчості поета. Серед них диференційовано звертання, запитання, заперечення, оклики. Риторичні фігури являють собою відхилення від стандартів з метою досягнення естетичного ефекту. Головним залишаються переконливість, ефективність,

впливовість. Риторичні фігури та тропи є засобами виразності, завдяки яким читач може збагнути особливості світогляду поета. За їх допомогою автор підсилює значеннєвий, емоційний чи ритмічний бік мовлення. Наприклад, риторичне питання ставиться з метою афористичного узагальнення загальновідомої думки. Такі приклади досить частотні в нашій вибірці: «*Де зараз ви, кати мого народу? / Де велич ваша, сила ваша де?*» [6, с. 46]; «*Хто сказав, що все уже відкрито? / Нащо ж ми народжені тоді? / Як нам помістити у корито / Наші сподівання молоді?*» [6, с. 20]. Контексти з риторичними питаннями мають підкреслено-емоційний характер з метою затримати або посилити увагу на якомусь з аспектів зображуваного.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Як бачимо, художня стилістика пов'язана не лише з увиразненням літературного мовлення, а насамперед з репрезентацією авторського світогляду. Її можливості закладені не лише в синтаксичних особливостях і специфіці будь-якої мови, а й в особливостях індивідуального стилю письменника. Стилістичні фігури у поезіях В. Симоненка є різноплановими і частовживаними, вони виконують експресивну, увиразнювальну, текстотворчу, образну, композиційну функції.

Подальші дослідження пов'язуємо з вивченням метафоричних концептів у творчості поета.

Література

1. Галич О.А. Теорія літератури / О.А. Галич, В.М. Назарець, Є.М. Васильєв. – К. : Либідь, 2005. – 486 с.
2. Качуровський І.В. Основи аналізу мовних форм (Стилістика) / І.В. Качуровський. – Мюнхен – Ніжин, 1994. – 132 с.
3. Ковалів Ю.І. Літературознавча енциклопедія : в 2 т. / Ю.І. Ковалів. – К. : Видавничий центр «Академія», 2007. – Т. 1. – 2007. – 608 с.
4. Ковалів Ю.І. Літературознавча енциклопедія : в 2 т. / Ю.І. Ковалів. – К. : Видавничий центр «Академія», 2007. – Т. 2. – 2007. – 624 с.
5. Коваль А.П. Практична стилістика сучасної української мови / А.П. Коваль. – К. : Вища школа, 1987. – 349 с.
6. Симоненко В. Лебеді материнства: поезія, проза / В. Симоненко. – Дніпропетровськ : Промінь, 1989. – 224 с.